

С Т А Н О В И Щ Е

ОТ

проф. д-р Ангелина Манова - Мунтова

**на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна
степен „доктор”**

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...

**Научна специалност: Методика на обучението по математика в
началните класове**

**Автор на дисертационния труд: Албена Захариева Панталеева -
Кондева, задочен докторант в катедрата „Начална училищна педагогика“
към Факултета по науки за образованието и изкуствата при СУ „Св.
Климент Охридски”**

**Тема: Усъвършенстване на математическата компетентност на
четвъртокласниците чрез метода учене по станции**

Научен ръководител: доц. д-р Gabriella Кирова – СУ „Св. Кл. Охридски”

I. Кратки биографични данни

Албена Кондева получава бакалавърската си и магистърска степен по Начална училищна педагогика във ФНПП на СУ „Св.Кл. Охридски” в периода 1987 - 1991 година. Има следдипломна квалификация по информатика и информационни технологии , която придобива в ФМИ на СУ ”Св. Кл. Охридски”. От 1991 година до 2018 година работи последователно като учител и старши учител в началния етап на СОУ. През 2011 година придобива I степен ПКС. От 2018 г. е главен инспектор в Националния институт по образование.

Цялата ѝ професионална биография показва нейното целенасочено и последователно израстване като преподавател, а през последните години

и като изследовател, което ясно личи от множеството публикации и участия в проекти.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

Ръкописът се състои от увод, три глави и заключение. Изведени са изводите от дисертационния труд, неговите научни приноси и препоръките за учебно-възпитателната практика. Съдържанието му е разработено на 178 страници. Приложенията са представени на 17 страници и включват тестове, анкетни карти за ученици и учители и данни от статистическата обработка на резултатите от експерименталното обучение. Библиографията съдържа 160 заглавия, от които 25 на латиница.

В увода, както е прието, се описва методологията на научното изследване. Разкрити са актуалността и значимостта на изследвания проблем, обектът, предметът, целта, задачите и издигнатата хипотеза. Всички те са ясно дефинирани, което показва, че докторантката добре познава същността и спецификата на педагогическите изследвания

В първа глава на дисертацията А. Кондева разглежда и анализира психологическа, дидактическа и методическа литература посветена на изследвания проблем. Фокусът на проучване са активните методи на обучение и в частност на метода учене по станции, който, както показват резултатите от проведената анкета с учители, е малко познат и прилаган в образователния процес. Тя демонстрира както много добра теоретична осведоменост, така и умение за анализ и критично отношение към представените в разработката мнения и позиции за основни понятия и подходи като конструктивизъм, метод на обучение, интерактивен метод, метод на проектите и др. Това нейно умение проличава и при разглеждането на компетентностния подход и метода учене по станции и приложението им в образователния процес по математика.

Втора глава представлява същността на дисертацията. В нея се описват организацията и методологията на експерименталното обучение. Прави се анализ на учебното съдържание по математика в четвърти клас, целящ откриване на възможности за усъвършенстване на математическите компетентности на учениците. Представя се дидактически модел на

приложение на метода учене по станции в обучението по математика, който е създаден в резултат на теоретичното проучване, описаните положителни качества на метода учене по станции и откритите слабости при реализирането на образователния процес. Неговата ефективност се проверява и доказва експериментално.

Оригиналното по съдържание изследване е проведено през учебната 2017/ 2018 година с ученици от четвърти клас на две училища от гр. София и едно училище от гр. Ловеч и осъществено в три експериментални класа. С цел получаване на достоверни резултати в изследването участват и три контролни класа.

При разработване на учебните теми авторката включва задачи съобразени с възприемателните възможности на отделните учениците. Особено ценна за създаване на интерес и мотивация за овладяване на математическите знания е използваната организация на провеждане на урока, осигуряваща различен темп на работа.

В трета глава се представят и анализират резултатите от експерименталното обучение. Със специално разработен инструментариум се проучва влиянието на предложената от авторката технология на обучение върху математическата компетентност на учениците. С помощта на обстоен анализ на резултатите от експерименталното обучение се доказва положителното влияние на метода на учене по станции върху успеваемостта на учениците. Задължително трябва да се отбележи доброто представяне на резултатите от дидактическия експеримент и техния количествен и качествен анализ.

Практическата значимост на дисертационният труд е очевидна, като се има пред вид предложените обобщителни теми, които така са разработени, че могат да намерят място в учебно-възпитателната практика.

Формулираните изводи, препоръки и приноси са следствие от проведеното теоретично проучване и експериментално обучение.

В заключението в синтезиран вид се представят някои аспекти на

проведеното изследване, открояна е значимостта на разработената методика на обучение за повишаване на математическата компетентност на учениците.

Дисертацията е написана в много добър научен стил и коректно отразява получените резултати. Доказателственият материал е оформен професионално в 11 таблици, 53 диаграми и 6 снимки.

III. Научни приноси и приложения

Приносните моменти на дисертационния труд могат да се представят по следния начин:

1. Проучени са историята, същността и характеристиките на метода учене по станции. Диференцирани са негови предимства и недостатъци, както и специфичните му особености в началния етап на основната образователна степен.

2 Разработен е дидактически модел за приложението на метода на учене по станции в обучението по математика.

3.Показана е ролята на метода на учене по станции за повишаване математическата компетентност на ученици.

4.Представени са върху шест обобщителни теми от учебното съдържание конкретни методически решения за реализиране на метода на учене по станции и е изследвана и доказана тяхната приложимост в обучението по математика в четвърти клас.

IV. Автореферат

Авторефератът е изготвен съгласно изискванията на съответните правилници и много добре представя концепцията на изследването, основната част на съдържанието като в сбита форма са открити неговите най-важните моменти, изводи, приноси и препоръки. Таблиците и графиките включени в автореферата дават точна представа за положителните резултати от експерименталното обучение.

V. Публикации

Основните резултати на дисертационния труд са публикувани в четири самостоятелни публикации. В тях се разглеждат съществени моменти от експерименталното изследване (приложение на метода на

учене по станции при различни теми от учебното съдържание по математика и влиянието му върху математическата компетентност на учениците от четвърти клас, отношението на началните учители към използване на различни активни методи, в това число и метода на учене по станции в обучението по математика и др.), което свидетелства за системната и задълбочена работа на докторантката при разработване на дисертацията.

VI. Заключение

Представеният труд представлява една сериозна научно-приложна разработка по проблеми на обучението по математика в началните класове. Той отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и на Вътрешните правила за развитие на академичния състав в СУ „Св. Климент Охридски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката Албена Кондева притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност Методика на обучението по математика в началните класове като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Гореизложеното и научните приноси на дисертацията ми дават достатъчно основание да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на **Албена Захариева Панталеева-Кондева** в област на висше образование: 1. *Педагогически науки*, професионално направление: 1.3 *Педагогика на обучението по...*, научна специалност: *Методика на обучението по математика в началните класове*.

20 януари 2020 г.

Благоевград

Рецензент:

проф. д-р Ангелина Манова